

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre. 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken és vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca-Vojnich-palotába

Szerkesztőség:

Kossuth-utca-Vojnich-palotában

Nyitlétér soronkint 20 krajczár

Szerb és bunyevác ifjúságunkhoz.

Azokhoz az intelligens szerb és bunyevác ifjakhoz intézzük szavunkat, akik bizonyára szívesen veszik az őszinte nyílt szót.

Ezt az őszinteséget jóindulattal kötik össze és bizunk abban, hogy megértene bennünket, — belátják a hibájukat, mert hiszen minden ember tévedhet és feltesszük azt is, hogy szavunk nem lesz a pusztában elhangzó szó.

Egyre akarjuk őket figyelmeztetni és ennél nagyobb elismeréssel nem adózhatunk irányukban; hogy kövessék a saját szívük sugallatát és ne hagyják magukat vezetni olyan apostolok által, akik „alapostolok” — akik az ő vezetésüket csak eszköznek tekintik, akik az ifjúságban csak anyagot keresnek és nem látnak benne célt. Az alapostolok ezen eljárása tehát sértés azon ifjúság ellen, amelynek fiatalságát és könnyen hevülni tudó lelkesedését a szó szoros értelmében kihasználják, nagyon de nagyon közönséges

párt-kortes és egyéb direkté egyéni célokhoz.

Ilyen alapostolok városunkban is vannak, meg is neveztük néhányát, de ezuttal nem velük foglalkozunk, mert minden személyes dolognak a látszatát is akarjuk kerülni — mert semmi más célunk nincs, mint ezt a derék, tehetséges és a hazának hasznos fiatal-ságot megóvni az ördögök csábításától.

Országos törvényeink nagy szabadságot adnak nálunk minden nemzeti-ségnek, hogy a saját hagyományait tisztelhesse, sőt ha úgy tetszik kultiválhassa. De maga a törvényhozás is feltételezte, hogy ez soha ellentétbe nem fog kerülni a magyar állameszme követelményeinek azzal a minimumával, amelyet elengedni semmi körülmények között nem lehet.

Ez a minimum pedig az, hogy azt soha sem lehet szem elől tévesztetni, hogy magyar állampolgárok vagyunk mindannyian.

Mihelyt ezt elismerjük, akkor lehetlenség összeütközésbe jönni akár az

állammal akár a magyar társadalom-mal.

Az ősök szokásainak és az anya nyelvnek kultusza ellen soha senki kifogást nem tehet mindaddig, amíg ez a kultusz nem jelentkezik oly irányban, amely a magyar állameszmet sérti.

Ha ezt a kultuszt ott akarja valaki üzni, ahol a magyar nyelv mint államnelyv kötelező, — ha valaki a magyar nemzeti szellemet nemcsak nem tiszteli eléggé, de sőt nyílt támadást intéz ellene: bizonyára olyan reactióra kell hogy találjon eljárása, amely kellemes-ségekkel nem járhat.

Már pedig az „álfroféták” ebbe a birodalomba akarják őket vezetni, nem a békesség honába, hanem a belviszály és az ellentétek légvárába, amelyen soká úgy sincs maradás, mert az ál-eszmékkel együtt annak a várnak is össze kell omolnia.

Lökjék tehát félre a feltalakodott profétákat és kövessék ifju és bizonyára tiszta szívűk sugallatát és jól fogják magukat érezni ennek az országának a határain belül és eszükbe

TÁRCZA.

Ángén.

A Bácskai Hirlap eredeti tárczája.

Irtá: QUASIMODO.

Báró Aczél Béla ur megcsinálta a „Parkklubbot”, vett belé valami vázát Londonországban hatvan darab ezresért. Ez a malachit váza a csoda fényűzéssel berendezett klub-termeknek fő-lő ekességét képezi, pedig hát vannak ott olyan ritka butorok is, amelyeket a németek hatalmas császára is megbámolt. Ebbe a klubba járnak majd hazánk asztalos mesterei tanulni izlést. Igazán szép és nemes a méltóságos ur cselekedete; áldják is az asztalosok.

Sokat utazott a nemes báró. Volt neki egy gyönyörű aranyórája — de az csak addig volt az övé, míg Jeruzsalembe nem ért. Jeruzsalembe látta, hogy a szent zsidók jaggatva tépték hajukat. Szegények voltak a szegények — megeseit rajtuk nemes szíve. Kivette mellény zsebéből arany óráját és az egyik zsidó kalapjába dobta. Azóta nikkol órárt hord és még a parkklubban is a nikkol óráján nézi az idők állását.

Amde Aczél báró ur nem csak lőni tud Teit Vilmosként, nemesak parkklubbot tud csinálni, nemesak vázát tud venni hatvan ezer

forintért és nemesak nikkol órárt tud hordani írói talentum is öméltsága!

Ir pedig úgy, hogy nem sokára Gyulai Pál ajánlatára egyhangulag fogják a Kisfaludy társaságba választani, rendes tagnak.

Szóval Aczél Béla báró ur öméltsága nevét a történelem érc lapjai fogják megörökíteni és nem fognak Zimándizelenyákok találkozni kik nagysága fényét elhomályosítani vakmerősködnének, mert —

Mert a nemes báró, a klubalakítás nagy mestere, a magyar nők rég sóvárgott vágyát teljesíti „legyen” szavával.

Lesz tehát nő klub!

Gyönyörű kis paloták fognak épülni az ország minden nagyobb városában, filigrán, illatos kis paloták, rokkokó kártya-szobákkal, csipke függönyös ablakkal.

És látni fogjuk, hogy az asszonyok déli 1 után öt percczel sietve lejtnek a klub-felé — odaülnek a zöld bársonnyal bevont négyszögletű asztalkákhoz, amelynek közepén már várja őket a harminczkét levelű biblia — és a hölgyek keverik a kártyát, oszlanak és kipirult arcczal kontrázzák meg a felvevőt.

Micsoda nemes szenvedélyvel üzik majd ezt a szép sportot! És hát lehet-e szebb képet elképzelni, mint hölgyeinket a kártya mellett — és a kártyázók háta megett a

néha mosolygó, néha persze bosszankodó nő kibicá-serogel?

— Kérem nagysád? szól Néveyné a baloldali kibicéznek — lenne szíves férjemtől tíz forintot kérni, bent játszik a férfi teremben. Borzasztó pechem van ma — komiszul megy a blatt egész délután!

Est felé felgyulnak a villamos lámpák — Néveyné még most is veszt. — Még háromszor körül! kéri a partnereket. És körül megy még háromszor, Néveyné leoszt — már ott áll háta megett férje. Névey Arthur nyugalmazott ministeri titkár ur is — savanyu arcczal tapasztalja, hogy élete párja az ujabban beküldött tizest is elvesztette.

Szóltanul indulnak hazafelé. Gyalog teszik meg a hosszú utat, mert a villanyosra megmaradt két hatos jó lesz esetleg fölszeltre.

— Megint vesztettem.

Az asszony kezdi. A férj folytatja, hogy ő meg tisztára schwarcz lett. De most az asszony már nem hallgathat. A férjnek sokkal rezerváltabban kell játszania, mit tudja ő az asszony, ki csak néhány hete ismeri a kártyát, hogy napokig nem fordul meg a sors.

— Azt a tíz forintot, mit Lenkeiné kért tőled, nem kellett volna idadnod — most legalább tíz forintunk volna. Hol veszünk kölcsön. A grajzlert is ki kellett volna tizenötödikén fizetni!

sem fog jutni kifelé gravitálni, mert ennek a honnak földjén nevelkedtek, itt keresik jövőjüket és itt akarják megtalálni boldogságukat is.

Az »álproféták« pedig a becsületes haladás ezen útjáról akarják őket leteríteni, — rajtuk — az ifjuságon mulik tehát, hogy eszköz akar-e lenni a lelketlenek kezében, vagy saját szive sugallatára hallgat-e amely őket bizonyára csak a jó utra terelheti.

Legyenek saját maguk iránt jóakarrattal!

A zentai szocialisták elítélése.

A zentai szocialisták bűnügyében a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa, a mely Crainicean Mihály elnöke alatt Streliczky Antal és Szerdahelyi Sándor királyi törvényszéki bírakból alakult, már a tárgyalás második napján az eljárást befejezte.

Az elnök tapintatos és nagy gyakorlatra valló eljárásának köszönhető nagyrészt, hogy ez a nagy monstros pör, a melyben annyi vádlott és annyi tanu hallgattatott ki, minden nagyobb incidens nélkül ilyen gyorsan bonyolódott le.

Lapunk előző számaiban már részletesen ismertettük az előzményeket s a nagyközönség már a tárgyalást követő napon a Bácskai Hírlap által a legkisebb részletekről is pontosan értesült. Ezuttal az ügyészi indítványról és a részletes ítéletről akarunk beszámolni.

A bizonyítási eljárás befejezte után a büntető tanács elnöke felhívta a vádhatóságot, hogy a letárgyalt bűnügyben indítványát megtegye.

A vádhatóságot Ringhoffer Lajos királyi ügyész képviselte, a ki nagy figyelemmel és érdeklődéssel meghallgatott szép és jószág szempontból is nagy érdekű beszédben terjesztette elő a vádindítványt.

— Igazad van lelke, szól a férj megadással, de hát azt a tiz forintot is úgy kértem kölcsön, hogy holnap megadom.

Igy Néreyék!

És Néreyéknek gyermekeik sincsenek!

De a nőklubbok tagjai nemcsak gyermekeiknek anyák és nem csupán nyugalmassal hivatalnok urak feleségei lesznek.

És míg a férj úr a hivatalban dolgozik, önagysága keveri a kártyát vagy kibiczel kitartóan. Persze a hivatalból a klubba megy a férj, mert önagyságát haza is kell kísérni.

A gyermekeket a bonneok néhol majd a szobalányok és dadák nevelik. — Lesz olyan gyerek is, aki önmagától fog nevelkedni!

Ámde teremt egyéb gyümölcsöt is a nőklubb.

Mit csinálnak azok a hölgyek, kiket a klubbokba fel nem vesznek?

Hát hiszen lesz aristokrata, szentri és sőt demokrata nőklubb is, de a demokrata klubb sem veszi be tagjai közé a vásárcsarnokok kofáit, kik pedig ünnepnapokon szintén szivesen hódolnak az emancipáció nemes sportjainak.

Ki fognak bővílni a kávéházak. Lesznek »hölgyjátékos termek« a legelegansabb berendezéssel, utánozni fogják Aczél báró úr tervei szerint berendezett nőklubbtermeket.

Ezek a hölgyek, miután még a ferbli,

Ringhoffer Lajos, a ki Zentán éveken keresztül mint a járásbíró vezette működött, alaposan ismeri a zentai viszonyokat és ez a helyismerete nagyon sokban megkönnyítette helyzetét.

Beszédének bevezető részében utalt arra, hogy a lelketlen izgatók félrevezetett és jobb sorsra érdemes magyar munkások egy idő óta szocialistáknak vallják magukat, a kik a szocializmus elvei alatt a kényelmes megélhetés és vagyonfelosztás Eldorádóját látják maguk előtt. Ezen elvek hatása alatt nyilatkozott meg a szocializmus és követelte emberáldozatát az erőszakos irányzat Zentán, a hol, mint a viszonyokkal ismerős, bátran állíthatja, hogy a munkásnak sokkal jobb sorsa van, mint az ország bármely más részében. De éppen azért, mert bir ezzel a helyi ismerettel, nem akar eltekinteni attól, hogy különösen az utóbbi válságos gazdasági évek folytán a munkás nép helyzete rosszabbodott és különösen a mezei munkásoknak és a gazdasági cselédeknek jogos panaszra is van okuk. De ha a panasz jogosultságát el is ismeri, nem acceptálhatta azt, hogy a helyzeten való javításnak módja az lenne, a melyet vádlottak követtek, mert ugyan mit szólana az a zentai munkás, aki idegenben a vasuti töltés építésénél kubikolással keresi meg cselédjeinek a télire valót, ha az ottani munkások visszaüznék őt azzal, hogy keresse meg Zentán a kenyerét? De mondjuk sikerül a terrorizmusnak ez a neme, vajjon röviddel ezután nem-e állának elő a munkások egy más követeléssel a mely még kényelmesebb megélhetést biztosítana részükre? ezután bizonyára a vagyonfelosztás iránti követelés, az »üssük agyon az urakat!«, végül pedig a teljes anarchia agyrémei következnenek s a végső jelszó is az lenne, hogy most már »üssük agyon egymást!«

Én — úgy mond az ügyész — nem ilyenek ismerem a zentai munkást akkor a mikor a maga eszével gondolkodik és hogy ez így van bizonyítja az egyik vádlottnak az a felajdulása, hogy „**Miért engedték a**

makaó és egyéb idegizgató játékok el nem tanulhatták — angént játszanak.

Ezt játszásk most még a leendő klubbok leendő tagjai is, — de hát, amint a klubbok megnyílnak szellemesebb játékok kell megtanulniok. — angén nagyon közönséges, — habár hát — tapasztalából mondhatom — ott is kell routin, mersz és hideg vér.

Tehát a klubbokból kizorult nők angénelni fognak.

Mily gyönyörűség lesz látni hölgyeinket a kávéházakban, a kártyaasztaloknál!

Morgenduftné és Kenyeresné igen jó anyák, ők elviszik oda a gyerekeket is, sőt a szárazdajka el fogja vinni a kis babát is, mert hát táplálni kell a gyereket és Morgenduftné maga táplálja a kis csemétét.

És a kis csemete, mikor a jó mama besetlt királyra bukik, elordítja magát, mert éhes szegény — a mamának át kell adni a kártyát a kibicznek, aki pedig ha egyszer átvetheti a kártyát — le nem teszi, míg a más pénzében tart. Lesz csete paté, lárma, a férjeket áthívják a szomszéd termekből, mondják meg ők, kinek van igaza, és a férj feleségének ad igazat néha — ha nem, a háború otthon éri el tetőpontját a gyermekek végtelen mulatságára.

Igy fog végződni az angén parti!

Alakítsunk hát nőklubbokat!

nyakunkra Pfeiffer Sándort, hogy elbolondítson bennünket?! — és meg vagyok róla győződve, hogy ezek a vádlottak, a kik fellett most a törvényszék ítélkezik, maguk is belátják azt, hogy a féktelen szenvedély bajt okoz, de a helyzeten nem igen javít. A királyi ügyész ezután röviden ismertette az események lefolyását, a melyet olvasó közönségünk már előző lapjainkból ismer. Majd a bűnügynek jogi részére tért át, kifejtve; hogy a csoport által elkövetett büntető eseményeket illetően a csoport minden egyes tagja részese a véghezvitt erőszaknak és nem kívánatik meg mindegyik részéről az aktív ténykedés, továbbá, hogy a magánosok elleni erőszak büntetését illetően az erőszak fogalmát a pszichikai elmentálás is megállapítja.

Nagy munkát és az ügynek alapos tanulmányát igényelhetette az egyes bűncselekményeknek jogi minősége szerinti csoportosítása, mert nem kevesebb, mint 37 vádlott ellen kellett a vádat fenntartania és külön-külön azt mindegyiknél megindokolnia. Úgy a belső tartalom, mint külfeladás tekintetében is sikerülten előadott ügyészi indítvány elhangzása után a kir. törvényszék visszavonult és hosszabb tanácskozás után kihirdette az ítéletet.

Az ítélet meghirdetése.

Általános érdeklődés mellett hirdette meg a büntető tanács elnöke az ítéletet.

Ezen ítéletről a budapesti lapok hoztak ugyan tudósítást, de ez csak gondolom szerint közöltetett. Az igazságnak megfelelőleg tehát a hivatkozásban közöljük annak való eredményét. Ehhez képest; Bibusz Gergely, Bibusz Antal, Rekovics Ferencz kihágás miatt 5—5 napi; — Miklós József, Varga Pál, Kuti József, Serfövi Ferencz, Kiss Lukács András, 6—6 havi börtönre; — Tillinger Antal 8 havi börtönre; — Mészáros Gergely, Tripolszky Menyhért, Pásztor János 5—5 napi elzárásra; — Nagy István (Szárász) 8 havi börtönre és három évi hivatal vesztésre; — Recskó József, Kiss Albert 6—6 havi börtönre; — Kis Jovák Rozália, Mangurás Istvánné, Csikós Erzsébet 5—5 napi elzárásra; — Mészáros Pál 6 havi börtönre; — Sza'ma Mátyás 5 napi elzárásra; — Bün Lszajás, Berta Gergely 6—6 havi börtönre; — Deli Mihály 8 havi börtönre; — Csikós Molnár János 5 napi elzárásra; — Halász István és Fekete Máté 6—6 havi börtönre lettek elítelve.

A kihágásért elítéltekkel szemben a kir. törvényszék a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és ezek az ítéletbe bele is nyugodtak, míg ellenben a többi összes elítéltek az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be. A királyi ügyész mindazok terhére, a kik ellen vádat fenntartotta a büntetés súlyosbítása végett fellebbezést jelentett be.

Tüzoltó jubileum Zomborban.

A zombori önkéntes tűzoltó-testület 25 éves fennállásának emlékére 1898. évi július hó 16., 17. és 18 ik napjain ünnepélyt tart.

A zombori tűzoltóság parancsnoka Czédter János, aki megalapítója a derék testületnek és nemcsak szellemi vezetője volt a testületnek, de anyagi áldozatkészséggel is támogatta azt, állott élére az ünnepi mozgalmaknak.

Az ünnepély tárgysorozatából kiemejük a következőket:

Szombat, 1898. július 16-án.

Reggel 4 órakeri riadó zenével.

Az érkező vidéki tüzoltók ünnepélyes fogadtatása.

Esti 8 órakeri szorakozás az összes meghívott vidéki tüzoltókkal és más vendégekkel.

Esti 9 órakeri fáklýásmenet Sándor Béláné a zombori tüzoltók zászlóanyjának. Trischler Károly ünnepi szónoklata.

Disztakarodóval felvonulás Trischler Károly polgármester lakása elé.

Július 17-én.

Reggel 4 órakeri zenekaros riadó.

Reggel 7 órakeri sorakozás a tüzoltó vendégekkel az órszoba előtti Szent-György téren.

Reggel 8 órakeri isteni tisztelet.

Mise után díszmenet az összes tüzoltó vendégekkel Trischler Ferencz polgármesterhez.

Díszmenet után felállítás a Szent-Háromság téren felállított emelvényvel szemben, melyről Trischler Ferencz polgármester üdvözlö a vendégtüzoltókat és kiosztja a 10 és 15 éves szolgálati érdemeket az ezekre reá szolgált zombori önkéntes tüzoltóknak. Azután megkoszorúza a vidéki tüzoltók zászlóinak, mi közben a zombori kaszinó-egyleti dalárda a »Szózat«-ot, az iparos dalárda pedig a »Hymnus«-t énekli.

Délelőtti 11 órakeri díszülés a városháza dísztermében.

Déli 2 órakeri díszebéd.

Délután 6 órakeri díszgyakorlat.

Esti 9 órakeri táncszámla a »Vadászkürt« szállóban.

Július 18.

Reggel 4 órakeri zenekaros riadó.

Reggel 8 órakeri sorakozás az órszoba előtti Szt. György-téren, onnét csoportos indulás a zombori önkéntes tüzoltók parancsnokának a vasuti indóház közelében fekvő szőlőjébe vilásguggalire.

Reggel 10 órakeri sétahangverseny.

Délután 4 órakeri sorakozás az önkéntes tüzoltók órszobája előtt, onnét 5 órakeri indulás zártkörben zenekísérettel a »Sikar« nevű városi erdőbe.

Ó-Becsei levél.

Ó-Becse, 1898. április hó 23.

(Férfiak parlamentje. — Nők parlamentje. — Színészet.)

Közégségi képviselőtestületünk tanácskozásai soha sem voltak oly általános érdekeűek, mint most, hogy a magas közégségi teher minden egyes polgár zsebjét közvellen érinti.

Megyéinkben aligha van még egy közégség, a mely oly szép haladást mutathatott fel az utóbbi években, mint Ó-Becse; — annál szomorúbb azonban az a helyzet, a mely most kezd uralkodni az irányt adó körökben, a mióta érdekesoportok szerínt alakulnak a képviselők és abban vetikednek, folyton és kizárólag hogy a pótdadót beszállítsák akárha a közégség kárára is.

Míg a közel mult rendezte a népoktatás ügyét, szervezte a polgári fiú- és leányiskolákat, előkészítette a kórház újra építését, kimondotta a közégségi vendéglő átalakítását, a főbb és nagyobb forgalmú mellék utcák aszfaltozását, a vasút tovább építésének sürgetését stb. — addig a mostani képviselőtestület új virilis árnyalata párosulva a paraszt képviselőkkel nemcsak elzárkózik minden újítás és modern követelmény elöl, hanem a már meglevő intézménynek megújítását, csorbítását kísérli meg. Hogy ez mily kárára van a közégségnek úgy mint a társadalmi életnek, nagyon könnyű belátni.

Igaz, hogy Ó-Becse — a mely hatalmas területű járás földje mellett a közégségi pótdadót eddig nem ismerte — súlyosan érzi most az egyszerre beköszöntött 103% közégségi adót, de a míg egyrészt ennek a járás felosztását sürgetők (most éppen a képviselő testület irányadói) az okozói, másrésztől e nagy tehernek enyhítésére más utat-módot kell találni, és semmi esetre sem a már meglevő intézmények csorbítását vagy éppen megsemmisítését. Mert ez maga a visszafeljődés volna.

Csak azért, mert a jó urak könnyű szerrel, potom áron dúsan termő, zsiros bácskai földekhez jutottak, és hogy hozzájuthattak adósságba, helyesebben pótdadóba rántották a közégséget, az nem lehet ok arra, hogy most a közégség szükségleteit leszállítsák. Az a föld, mely eddig adta a fedezetet, meg van még most is, nem merült el a tengerbe, egyszerűen csak egyesek kezében van; tehát azok az egyesek viseljék a terhet, ha annyira kívánták saját kezelésükbe a közvagyon! Persze most már, hogy a »kása éget« bánják a felosztást. Sokan szívesen visszaadnák a kapott jutalék részt, csak ne kellene a 103% pótdadót fizetni. De ez szokott a kapzsiságnak a sorsa, méltó jutalma lenni!

Igy most már hiába minden erőlködés a nagy pótdadó eltüntetésére. Mert arról meg vagyunk győződve, hogy a felsőbb hatóság nem fog jóváhagyni semmi törvényellenes avagy a közégség előhaladását megakasztó határozatot, csak azért, hogy a jutalék tulajdonosok közégségi adóján könnyítsen. Hiába okoskodnak a jó urak úgy, hogy majd leszállítanak minden fizetést, beszüntetnek intézményeket, sutba dobnak régi, jogerős határozatokat. Ily ázsiai állapotot nem hagyhat jóvá a törvényhatóság. Éppen ezért inkább mosolygni, mint bosszankodni tudunk a bölcs városatyák ama határozatain, a mely régi iskolákat beszüntetni akar; vagy a mely a kórház, a polgári iskolák felépítését megtagadja, a közégségi hivatalnokok, elüljárók fizetését csorbítani akarja, úgy a mint már egyik tanítói állomás betöltésénél kimondták, hogy az 500 frt évi fizetést 400 frtra szállítják le. Ilyest a felsőbb hatóság nem hagyhat jóvá. De azért az ily határozatoknak is meg van a káros következménye. Mert így elodáznak sok fontos ügyet, de meg az érdekeltek személyek, tisztviselők illetén zaklatása a társadalmi békét, együttérzést bizonyziláltá teszi.

A férfiak parlamentjének hibáit a nők parlamentje iparkodik egyensúlyozni. Nem hiába ők az emberiség jobbik fele, de jótékony szívűekkel, kezűikkel sok nyomort is eloszlatnak. »A jótékony magyar nőegylet« a szegények segélyezésén kívül nyáron át menedékházakat tart fön, sőt most tervbe van véve, hogy népkonyhát állít föl. Bizony a nehéz megélhetési viszonyok között ily jótékony kezreket van szükség, hogy a nyomort enyhítse, a melyet nem egy esetben a kapzsiság súlyosbit.

A »Jótékony magyar nőegylet« vasárnap tartotta rendes közgyűlését, amelyen Tripol zky Lászlóné elnökölt. A városháza dísztermét füst helyett illatár töltötte be és a zöld asztal körül mogorva férfiak helyét mosogós, elegáns menyecskék töltötték be. Egyik másik a férje helyét foglalta el s tetszelgett önmagának, hogy most ő az ur a — háznál. A titkári jelentés és a számvizsgálók előterjesztése után következett a tisztújítás a melyet élénk kapacitálás előzött meg, mértólyan dolgokban amikben egy magyár em-

hát a korteskedés ragadós és a nőkre is átszállt. Az oszonnak eredménye a szavazásban imiggy nyilatkozott meg: elnök: Tripolszky Lászlóné; alelnökök: Szűcs Jánosné, Gertva Lázárné; gondnokok: Barna Istvánné, Dörner Mártonné, Gébell Józsefné és Terék Károlyné pénztáros Weber Miklósné; titkár: Seffer Antal; ügyész: Czupor Gyula; orvos: dr. Szász István és 20 választmányi tag.

Társadalmi életünk sivár tengerén kellemes oázisként fog jelentkezni a színészet. Május elsején jönnek a színészek. Pesti Ihász Laos színtársulatával fog pár hetet nálunk tölteni. Pestit és társulatát már előre rokonszenvenvel fogadja közönségünk ama hírek után, melyek megelőzték rászint Szabadkáról, részint Zentáról, a hol most működnek. Pestit különben már ismeri közönségünk és mint kitűnő igazgatót becsüli. Szini saionnak érdekességét nagyban fogja emelni Patajné Vida Etelka asszony vendégzereplése, a mi elé nagy érdeklődéssel tekintünk, annál is inkább, mert Vida Etel pályája kezdetén, mint közönségünk kedvence töltött már Ó-Becsen egy nyári saiont ezelőtt nyolcz évvel. R. I.

Különfélék.

— **Jótékonyág.** Gróf Szirmay Sándor, Lobkovitz herczeg segéd tisztje, 10 forintot ajándékozott a helybeli »Fehér kereszt egylet« részére.

— **A rendes havi közgyűlés** e hóban 28-án Csütörtökön fog megtartatni. A tárgysorozat jövő számunkban közöljük.

— **„Kolo mladeži“ nem lesz.** A belügyminiszter a napokban intézte el ennek a már évek óta megalakulni akaró feyletnek ügyét oly módon, hogy az egylet alapszabályait illetleg megerősíthetőnek nem találta, illetleg azokat a megerősítés kérdésének szempontjából érdemleges tárgyalás alá nem vette.

— **A »Szabadkai Sport Egylet«** f. é. április hó 30-án d. u. 5 órakeri tartja IV. évi rendes közgyűlését saját egyleti helyiségében. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 3. Évi jelentés. 4. Zárszámadások, a számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 5. A jövő évi költségvetés megállapítása. 6. Tiszteletbeli tagok választása. 7. Háromtagu számvizsgáló bizottság megválasztása. 8. Az új tisztikar megválasztása.

— **A szabadkai közönyvtár egylet** f. hó 24-én, ma vasárnap választmányi ülést tart, — saját helyiségében — a melyre az egylet választmányi tagjait ez uton is meghívja — az elnökség.

— **Miért helyezik át Romics Gergely káplánt?** Mint értesülünk Romics Gergely káplánt a helybeli parochiáról Katymárra akarják áttenni — a nélkül, hogy a fiatal káplán ezt akarná. Nem tudjuk elképzelni, hogy Romicsot, aki városunk szülőte, akinek családja is itt lakik és aki tetőtől talpig magyar pap, aki iskolai tanulmányait a legkitűnőbb sikerrel végezte és akinek alig lehet hobb vágya, mint hogy szülővárosában tölthesse be hivatását, miért akarják áttenni Katymárra ahová absolute nem kívánkozik. Talán túlságos magyár érzelmű, vagy talán az igazság szószólója merészelt lenni, — vagy éppenséggel nem tud rokonszenvenni a prépost plébános Mamuzsich Mátyás úrral olyan dolgokban amikben egy magyár em-

ber sem rokonszenvez vele? Bármint is álljon az ügy de annyi tény, hogy Rómics beadvolatának csak személyes éle lehet, — mert az egész szabadkai közönség csak sajnálná, ha a felső forumot Rómics személye iránt rosszul informálnák, — mert mindenki csak azt kívánja hogy Rómics itt maradjon. Egyébiránt még fentartással közöljük e hirt, mert nem tudjuk elképzelni, hogy e fiatal jeles papot ilyen erőszakosan akarják áthelyezni.

— **Sorozat** Ó-Becsén most foly az ujonczozás. Az ó-becsei illetőségűek közül az I. korosztályból tel volt hiva 175, ebből alkalmasnak találtott 92, távol volt 9. Tehát igen szép eredmény, körülbelül 60%. A II. korosztályból előlalt 64 benmaradt 8. A III. korosztályból 54 bevált 8.

— **Gölya a fogházban.** A piros csőrű bábaczimer látogatásával megszerencseltette Kolompár Szerafin vizsgálati fogságban levő czigány asszonyt. Lón ekkor nagy lótlás futás és kerestek komát az ujszülöttnek! A dolog nem ment egészen simán, különösen miután az új honpolgár törvényes le származását illetőleg voltak itt is ott is erős aggályok. Végre is egy vállalkozó szellemű rendőr személyében akadt ember, a ki elfogadta ezt a kétes értékű megtiszteltetést.

— **Bűnbánó rabló.** Vörös József, kit a Spáics János kárára elkövetett 15 forintoknak elrablása miatt fogott kérdőre a rendőrség, tettét beismerete. — Az iratokat az ügyészséghez tették át.

— **Vonatkisiklás.** Tegnap éjjel a Budapestről Szabadkára közlekedő 971-es sz. tehervonat Budapest kitérőnél rossz váltóállítás következtében kisiklott. A pályatest annyira megrongálódott, hogy helyre állítása mintegy 5 órát vett igénybe, aminek következtében Budapestről-Szabadkára reggel érkező személyvonat nagy késéssel érkezett be.

— **Öngyilkosság kínai módra.** Rudics János borbély az I. körben levő lakásán hasba szurta magát. A lakásán ápolják.

— **Betörések.** F. hó 15-ikéről 16-ára virradó éjjel Freund Betti szabályai vegyeskereskedésében eddig ismeretlen tettesek az udvarra nyíló falnak alájárása által behatoltak és az üzletből egy oldal szalonát valamint 10 frt készpénzt elemeztek, a további garázdálkodástól valószínűleg az üzlethelyiséggel szomszédos lakószobából hallott zaj ijesztette el őket. — 17-én éjjel Weisz Ignác gőzmalma annak ablakán át ugyancsak ismeretlen tettesek behatoltak, a belülről berekesztett ajtót kinyitották és azon keresztül 16 zsák lisztet vittek el. A rendőrség mind a két eset tetteseit erőlyesen nyomozza.

— **Talált hulla.** Ó-Becsén pénteken egy szélső utczai telken ásva emberi hullára bukkant Stoin Jása, a miről jelentést tett a rendőrségnél. A helyszínén megjelenő orvos és bíró 3—4 éves hullának minősítették s mint-hogy abban az időben ott korcsma volt nagyon valószínű, bűnös kezek rejthették el a hullát. A vizsgálat folyik.

— **Rejtélyes eset.** Pest-szent-istván községet egy titokzatos eset tartja igazatosságnak. Az eset mint levelezőnk jelenti a következő: «Vidákovics Pál pest-szent-istváni jómódu csizmadia nyolcz nappal ezelőtt elhagyta lakását, azt mondván feleségének, hogy Bajára megy bevásárolni. Vidákovicsnak azóta nyoma veszett. Hiába keresték, sehoh se találták. Tegnap egy csősz a zápor eső elől egy dűledező téiben levő prészázba menekült, hol nagy

ijedtségére egy holtestet talált, kinek nyakán kötéluhurok volt. A holtestben Vidákovicsra ismert. A halott zsebeiből minden készpénze mintegy 2000 frt, ezüst órája, láncza, ujjáról arany pecsét gyűrűje hiányzott. A csendőrség a holtesten észlelt gyanújelek alapján megindította széles körben a nyomozást.

— **A kinek a kerekét oldott.** Gazsó Albert kocsija egyik kerekét a hátán cziabognárhoz. Szerencsésen eljutott a gabona piaczig, de ott már annyira eltikkadt; hogy kénytelen volt betérni a korcsmába egy kis italara, a kerekét pedig az utcán falhoz támasztotta. Mikor azonban kellőleg megerősödve az utcára jött, a kerekének már csak hült helye volt. Gazsó Albert azonban furfangos ember, a kin nem lehet egy könnyen kifogni. 2 ó. é. krajczárral megvesztegette a korcsma előtt ácsorgó fiút, ez azután a fenti honorariumért megismonta Gazsonak a helyet, a hol kerekét megtalálhatja. Gazsó azonnal rohant a bemondott helyre és kisült, hogy a kerekét nincs ott. Most se kereké, se garasa.

— **Moholon történt,** hogy egy ember jött a községi orvoshoz jelenteni, miszerint két éves leánykája meghalt, még pedig frászbán, kérve az orvost, hogy a hullaszemlért megtartva mondja meg, mikor temetheti el halottját. Dr. Varró János közs. orvos a hullát megvizsgálva azon semmi különösöt nem észlelt s miután a beállott halált konstataálta, meghatározta az időt mikor lehet a gyermeket eltemetni. A temetés a meghatározott időben annak rendje és módja szerint meg is történt s csak annak megtörténte után kezdettek egyről is másról is surtozni, leginkább pedig arról, hogy az eltemetett gyermek nem természetes, hanem erőszakos halállal mult ki. Az apa ugyanis valami fegyvert tisztogatott és hogy — hogy nem de nagyon valószínű hogy a szándékosság kizárásával merő véletlenségűl a fegyver elszűlt és ez oltotta ki a leányka életét. A mint az orvos ezt meghallotta intézkedett, hogy a hulla exhumáltassék ami megistóriént, és így lett a halál oka a való tényállásnak megfelelőleg megállapítva. Az apa ellen pedig megtették illetékes helyen a fejjelentést.

— **Elcsipett nemzetközi zsebmetszők.** Tegnap d. e. a tiz órai gyorsvonattal J a n d e k M á t y á s, volt helybeli levéltárnok Pestre utazott és S k o z z a Z o l t á n tüzoltó főparancsnokkal együtt szolt fel egyik másodosztályu kocsiba. — Alig ért azonban a kocsiba, észrevette, hogy belső zsebéből pénztárczája hiányzik. Ijedten nézett körül és az utasok, különösen két elegánsan öltözött fiatal úr, mosolyogva nézték utitársuk ijedt arczát. Skozza a legjobban mosolygó két urat hirtelen vállon ragadta, akik hatalmas testalkatú tüzoltó főparancsnokunk gyengéd fogására remegve álltak fel és egyikük a börtörzárát ügyetlenül a lába elé ejtette. A vonat persze néhány pillanatig késsett, addig t. i. míg a rendőrség a két urat, névszerint: Krantbar Mihály és Riengenhanp Adolf (van vagy 10 más nevű is) notórun nemzetközi zsebmetszőket le nem szállította onnan. Most a rendőrség börtönébe hűsölnek és csak egy kis sétát tettek velük előbb a fotografushoz kísérték őket, újabb kinézésük megörökítésének okából.

— **Dorongolás.** Baja mellett levő Gyurity pusztán az elmuli éjjel Kubaton Mátét megtámadták Gyenes Pál, Szönyi József, Puroszi János és Dara András, nevű suhanczok, és akácza dorongaikkal úgy el-

verték, a szerencsétlen Kubatovot. Hogy felépüléséhez alig van remény. A négy hőst a csendőrség átadta a bajai járás bíróságnak.

— **Orvtámadás.** Baracska községben Steiner Katalin odaváló szatócsüzlet tulajdonost Berki Péter 16 éves suhancz bátulról orozva megtámadta és botjával két hatalmas ütést mért a szatócs nő fejére. A tettes megugrott és eddigelé még nem sikerült kézrekeríteni.

— **Kitüntetett magkereskedő.** Szép kitüntetés érte a magyar kereskedő világ legkiválóbb tagjainak egyikét: Mauthner Ödön magkereskedőt, a ki rendkívüli iparkodásával és üzleti szolidaritásával világhírt szerzett a magyar magvaknak és a magyar kereskedelmet oly magasra emelte, hogy nem csak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben is felül mulja. Mauthner Ödönt az orosz czár kiüntette a Szent Anna rend III-oszt rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásául, a melyeket Mauthner a pétervárdi kertészi együletben, mely az orosz előkelő társaság legkiválóbb alakjait és gazdasági kitűnőségeit sorozza tagjai közé, Mauthnernek személyesen is nagy az népszerűsége annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melybe az érdemes kereskedő most részesült.

— **Az „Anker” élet-és járadék biztosító társaság.** Bécsben április 14-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlést Falkenhayn Eerenz gróf ur ő nagyméltósága elnökléte alatt. Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1897. évben 10208 ajánlatt nyújtottak be 24,656.786 frt 41 kr. tőkére és 17.807 frt. 47 kr. járadékra és 7923 szerződés 19,020.346 frt 16 kr. tőkére és 15.392 frt 35 kr. járadékra létesítették. Az év végén érvényben volt 84.717 biztosítási szerződés 239,750.553 frt 32 kr. tőkével és 117.221 frt 63 kr. járadékkal. 1897. évben kifizetett 5,011.876 frt 49 kr., míg a tartalékok szabályszerű emelésére fordított 6,092,898 frt. 66 kr. A biztosítási vagyon a számadási jelentés szerint a díjtartalékokból (biztosítási alap) 54,683.190 frt. 52 kr. összegben, továbbá a részvénytőkékből 1,000,000 frt. és a tőketartalék, külön tartalék és az 1897 évi nyeresé-átutalt 3,144,053 frt. 40 kr. összesen 58,827.243 frt. 92 kr. összegből áll. A társaság összes vagyona 61,930,327 frt. 28 kr. A vagyon elhelyezése a törvényes hozományoknak teljesen teljesen megfelelően törtéük és ingatlanoktól, pupillaris jelzálog kölcsönökből és pupillaris értékpapirokból áll, melyekből Magyarországra esik: Magyar értékpapirokban 8,233.267 frt 05 kr. Jelzálog kölcsönök magyarországi ingatlanokra (6,786.408 frt becsértékben) 2,759.600 frt. továbbá a társaság háza Deáktér 6. sz. a. (Anker udvar) 531,884 frt 40 kr, 11,524,741 frt. 45 kr. Ő felsége uralkodói tubileuma alkalmából 10,000. frt. a tisztviselők és szolgálk nem nyugdíjkepes özvegyei és árvaí segélyezésére létesítendő aloy javára adományoztatik. Az igazgató tanácsból kilépő Zichy Jenő gróf ur ő nagyméltósága az igazgatótanács tagjává ismét megválasztották. Az 1897. évi szelvény f. hó 15-től kezdve 100 frttal váltatik be a társaság pénztáránál.

— **Pénz kormányozza a vllágot!** Könnyű és biztos módot nyújt az együttműködéshez a m. kir. szab. osztályorsjátékban való részvételt, melynek főelárusító Fehér Lajos és Társa Budapest, Gizellatér 5. szerencsesorsjegyek legpontosabb szállításáról biztosítanak. A Fehér Lajos és társa cég a legjobb himéynek örvend, ennél fogva ajánlatos, hogy a most kezdődő új sorsjátékhoz a megrendelésekről ezen czegnél idejekorán gondoskodjunk, miután, a sorsjegykészlet é nagymérvű étkelődés folytán apad. Egyebekben felhívjuk olvasónk figyelmét a Fehér Lajos és társa lapunkban foglalt mai hirdetésére.

Kuba veszedelme.

1896. április 24-én.

A csatatér színhelyéről.

Saját kiküldött tudósítónk kábelüzenője.

A háború az éjjel 12 óra és 1 másodperc kor kitört. A Key-Westből kiküldött 23 és egy fél hajóból és 3 vitorlás csónakból álló hajóraj, melynek vezérő generálisa Gallér Mátyás volt 12 óra és 1 perccor röptette be az első bombát Havannába, a minnek első szomorú következménye az volt, hogy a havannai főtrafik teljesen porrá zúzódott, — úgy, hogy az idén alig lehet kilátás arra, hogy európai ember Havanna szivart kaphasson és valószínűleg a temesvári dohánygyár lesz kénytelen ezentúl a kuba szivarokat szolgáltatni. A hajóraj vezére Gallér Mátyás egyénisége szomorú biztosíték arra nézve, hogy a háború a legnagyobb kegyetlenséggel fog folytatódni. Ez a hadvezér állítólag már egy ízben Jamaika szigetét is ostromzár alá vette és rövid harc után az összes jamaika rumos hordóknak csapjait ki nyitatta seregeivel, úgy, hogy Lefkovicz konyakutató is egy budapesti czégnél volt kénytelen jamaikai rum készletet gyártani. A spanyol katonák nagy kitartással küzdenek. Az „Ignác” nevű hajón 16000 katona van el szállásolva, akik között van Malcheber Jónás hazánkfia is, aki nemrégiben Prém József egyik drámáját fordította le mulatt nyelvre, amiért is a Cabanos erődből kiutasítva lett. A háború kitörése percében azonnal egy szomorú epizód játszódott le.

Ebben a perczben ugyanis érkezett meg Bernabé spanyol követ aki Washingtontól 24 óra alatt tette meg odáig az utat úszva, hátán egy nagy kabakkal. Egy a parton álló kreol vigécz a ki a fölkelőkkel paktált azon hiszemben, hogy egy dinamitos monitor uszik feléje, rásütötte fegyverét a követre, és szerencsére csak a kabakot találta el, minek folytán Bernabé csaknem a hullámok áldozata lett. Bernabé a partot szerencsésen elérte és első dolga volt, hogy összeállította a sziu-indián dandárt. Egy indiánt, akiről kiderült, hogy a m. tud. Akademiánál egy pályadíjas drámát nyújtott be, rögtön föbe lövetett, — 2 mulattot pedig, akiről megtudta, hogy az „Alkotmány” előfizetői, karóhoz kötetett. Ezen kegyetlenkedésen rettenetesen felháborodott Molnár János apátplebános egy volt inasa, — aki azonnal a felkelők közé ment és ott a népet Sagasta minister ellen lázította. Az amerikaiak óriási hadikészlettel állanak Cuba partján. Két hajó teljesen meg van rakva tandijmentes kiflikkel, ami valószínűleg nagyon meg fogja zavarni az európai koncertet, mert kiderült, hogy a budapesti tud. Egyetem bölcsészeti kara titokban paktál a spanyolokkal. Mint értesülünk a spanyol kormány már e miatt visszahívott egy spanyol nád kereskedőt Soroksárról. Rettenetes fejtelenség uralkodik mindenfelé. A „New-Yorki Herald” egy kis hirdetésében körülbelül 50 ember már meghirdetette, hogy a fejét elvesztette és a becsületet megtaláló megfelelő jutalomban részesül. Egy semleges lobogóú hajó ebben a perczben ütközött össze egy nőnemű lobogóúval ellátott hajóval, mindkettő a tengerbe elsüllyedt és a buvárok most a tenger fenekén ideiglenes fegyverszünetet kötöttek és alsót játszanak. Ohio állam követe is most érkezett meg magával hozva a hadizenet hiteles másolatát, a meyet Weintz Pál meglelevezeti mert csak a II-ik skála szerinti bélyeg volt rajta. A „Daily Chronic” mai számát Havannában nyilvánosan megégették, az ünnepélyes jelenetnek szemtanuja volt Hazafi Véra János koszorús kö-

tőnk is, aki megrendelést kapott Alfonso királytól, hogy a hajnali órákban megírja az Egyesült Államok elnöke elleni ódáját, mi nem kevés deprimaló hatással lesz az ellenségre. Egy sziu-indián csapat speczialisan azzal foglalkozik, hogy a riportereket lövöldözi, úgy, hogy nemsokára minden híradás lehetetlenné lesz téve. Tizenkét amerikai és ugyanannyi spanyol hajó süllyedt el eddig. Egy bálnát is kihálasztak, melynek belsejében megtalálták az elveszettnek hitt Alkotmányt. A Kábel éjjel nappal működik, a bombák repülnek, az összes heeringek átköltöztek a szomszédos Jeges Tengerbe. Az egyik hadihajón egy század lovaság lett kémszemlére kiküldve. Bővebbet express levélben.

Klapetanczo Rikardo
sziu-indián
harcéri tudósító.

S Z I N H A Z.

A szerb színtársulat Hétfőn április hó 18-án Gyorgyevics-Prizrenacz Manó 5 felvonásos drámája: A szabadság hősnője (Slobodarka) adatott előtelt ház előtt. A mű hűen vólzolja Montenegró csöppnyi népének a törökök elleni hő védekezését és szabadságának kivívását.

A törökök elfoglalták Montenegrót is és ennek városában Crani Gor-ban Arslan Jusuf basa (Ruzsics) lett a kormányzó. A montenegróiak patriarchájuk fogságba ejtését megbosszulandók, a végső küzdelemre szánják el magukat. Előljár Mitricsev Sztójna (T. Lukics), ki Gyuraskovics János iránti szerelmét kockára téve Arslan Jusuf basa táborába megy, színellett szerelmével addig ámtigatja a pasát, míg a montenegróiak a török sereget elpusztítják, a basa lakásába is behatolnak, ott a basát lelövik, de ugyanekkor Gyuraskovics János a montenegróiak vezére az első, a ki a kedvesét a basa szobájában találja és hűtlen kedvesére tör, de megakadályozzák és a halálosan megsebesült Mrkojavics Brankó végső szavaival tanuságot tesz a hősnő Sztójna hűsége mellett, Gyuraskovics megvigasztalódik és kedvese karjaiba akarja vetni magát, de a basa végső vonaglásában összeszedve erejét Sztójnára lő, és Gyuraskovics csak kedvese tetemét ölelheti meg.

A dráma ezek szerint a történelmi drámák sorába tartozik, s így a tragicum teljessége mint művésziessége, valamint a többi kellékek szempontjából is igen sikerült műnek mondható. Igen művészi a tragicum Sztójnánál a hősnőnél, ki akkor midőn hazáját megmentve látja, kedvese pedig hűségét megértve már már karjai közt van, leölt és félholt csábitója által veszté el életét.

A kétségtelenül jól kidolgozott és nehéz czimszerepet Lukics T. asszony igazán művészi adta elő s nagyobb dicséret nem is hozható fel játéka mellett, mint hogy a szerepelt és a haza iránti szeretetet oly tőkélylyel tudta hűen összhangzásban tükröztetni, mintha nem is volna szerb asszony, hanem Eger városából való magyar honleány. A többi szereplők hasonlóan egytől egyik a legkitűnőbb alakítást mutatták, s a közönség, mely ezuttal is teljesen megtöltötte a padosorokat, bőséges elismeréssel adózott valamennyinek kihívással és tapsal egyaránt.

Kedden április hó 19-én „Karlova Tetka”-t (Charleyes nagynéje) Brandon Tamás angol bohózatát adták telt ház előtt. E színmű a magyar közönség előtt is eléggé ismeretes lévén csak annyit említnék meg, hogy a bohózat szellemes és változatos jelenetei folyamatos derültségben tartották a jelen voltakat s a szerb színészek minden lehetőt elkövettek szerepeik teljes és művészi alakítására, ezuttal is kitűnt Dobrinovics jeles komikumával, Spasics és Dinics pedig kitűnő művészi játékkal.

Ápril 21-én csütörtökön Feuillet Oktav francia 5 felvonásos színműve: „Egy szegény ifjú története” adatott elő és a czimszerepben Spasics ismét tanuságot tett a mellett, hogy a társulat egyik legkitűnőbb tagja. A többi szereplők is jók voltak, a női szereplők közül kitűnt Vujcsné Margita szerepében.

Szerdán és pénteken előadás nem volt, szombaton pedig Shakespeare egyik legszebb drámája Hamlet került színre, mely iránt nem csak a szerb közönségnél, hanem az egész intelligencia körében is nagy érdeklődés mutatkozott, az előadásról azonban csak a legközelebbi számunkban adunk részletes tudósítást.

AZ „ANKER”

élet- és járadék biztosító-társaság.

Igazgatósgát:
Bécs, I., Hoher Markt II. sz.
„Anker-Hof”

Magyarországi vezérképviselőség:
Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
„Anker-udvar”

a társaság saját házaiban

Díjtartalékok (Biztosítéki alapok) 54 millió 683.190 frt 52 kr.
Összes vagyon 1897. decz. 31-én 62 millió forint.

Eszközöl:

Előnyös biztosításokat halálesetre, Vegyes biztosításokat, Főkebiztosításokat határozott lejáratall (takpénztári biztosítások) kihazasítási és aggkor-ellátási biztosításokat.

Nyujt:

Méltanyos feltételeket, Olcsó díjakat, Hadibiztosításokat pótdíj nélkül hadkötelezettek részére, Megtámadhatlan könyveket a szerződési feltételek értelmében.

Nyeremény-osztalék gyanánt az 1897. évben kitűzetett az 1897. évi zárszámadás szerint: a) Haláleseti és vegyes biztosításoknál (A. osztalékterv) az évi díj 25%,-a; B. osztalékterv szerint (emelkedő osztalék) biztosítottaknak az évi díj 9 illetőleg 12%,-a; b) Éleletesi biztosításoknál (kölesönös túlélesi csoportbiztosítások garantizott minimális eredményel) a garantizott minimális tőke 18%,-a.

Üzemre engedélyezve: Porosz-, Bajor-, Szászországban és más német államokban, Olaszország, Törökország, Románia, Szerbia és Bulgáriában.

Díjkönyvecskékkel és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség. (hová ügynökök- ségek iránti ajánlatok is intézendők.) valamint a társaság ügynökei

— Szabadkán: Hölzel Gyula urnál. —

Vendéglő megnyitás.

A palicsi nagyvendéglőm a mely már eddig is rendelkezésére állott a nagy közönségnek, május elsején fog ünnepélyesen megnyitni, a melytől kezdve minden időben a

legízletesebb ételek és hamisítatlan valódi borok a legmérsékeltőbb áron fognak kiszolgáltatni.

Különösen abba a kedvező helyzetbe jutottam, hogy boraim a szabadkai vendéglői borok bármelyikével sikerrel kiálthassa a versenyt, a miről a nagyérdemű közönség mindig meggyőződhetik.

A közönség szives pártfogását kikerve maradtam

Gaálffy Dezső
vendéglős.

Uj!

TANARON

gyümölcsfa-permetező szer.

Uj!

Az észszerűen és szorgalommal kezelt gyümölcsfa-tenyésztés busásan jövedelmez gondozójának: ezért szükséges, hogy a termelők figyelme első sorban a fát és gyümölcsöt egyaránt pusztító rovar és féreg ellen irányuljon.

Több hírneves polológus szakértő tanácsai nyomán sikerült a gyümölcsfa-permetezéshez szükséges alkatrészek birtokába jutnom.

dalom elnyerése czéljából a szükséges lépéseket megtettem. Ugyaz összeállítás, de különösen a vegyi vizsgálat kitűnő eredménye azon határozott kijelentésre batorítanak, miszerint a „Tanaron“ egyike a legjobb gyümölcs-féregirtó szereknek feltétlenül biztos eredménnyel jár és nincs semmi káros hatással sem a fa sem pedig annak gyümölcsére.

Egy doboz ára 60 krajczár.

Az üres sértetlen dobozért 10 krt adok vissza.

Tisztelettel **Sugár Manó,**

gyártelep: Szabadka, I. kör, Bercsényi-utca 351, saját ház

Vidéki megrendelések utánvétellel eszközöltetnek.

Ezeket az előirt módozat szerint összeállítva vegyileg megvizsgáltattam, és Tanaron néven hozom forgalomba, egyidejűleg a szabadalom elnyerése czéljából a szükséges lépéseket megtettem. Ugyaz összeállítás, de különösen a vegyi vizsgálat kitűnő eredménye azon határozott kijelentésre batorítanak, miszerint a „Tanaron“ egyike a legjobb gyümölcs-féregirtó szereknek feltétlenül biztos eredménnyel jár és nincs semmi káros hatással sem a fa sem pedig annak gyümölcsére.

M. KIR. SZAB.

Osztálysorsjegyek

1. huzás máj. 11 és 12-én

főnyer. **60.000** kor.

a legnagyobb számválasztékban kaphatók

egész fél negyed nyolczad

6 frt 3 frt 1 frt 50 kr 75 kr

Vidéki megrendelések felsorsjegytől kezdve portómentesen.

Főnyeremény az utolsó huzásban kedvező esetben 1 MILLIÓ KORONA.

KUNETZ MÓR

bank és váltó üzlete

az osztálysorsjáték

főelárusítója

SZABADKÁN.

Legközelebbi huzásokhoz ajánlok:

3% Jelzálog igervény

huzás apr. 1 25 én

főnyer. 100.000 kor. frt. 2—

Állami jótékonyczélú sorsjegy

huzás június 30 án

főnyer. 150.000 kor. frt. 2—

Kolozsvári szeretetház sorsj.

1. huzás jun 15. 2. huzás szept. 15.

Nyeremények összege

160.000 korona

ára mindkét huzásra frt1—

a 3 együtt frt 4.50

5 drb kolozsvári sorsjegy

4 frt 50 kr.

Vidéki megrendelések portómentesen.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplőgarnituráit**, ipari czélokra alkalmas

„**Compound**“ **lokomobiljait**, teljesen vasból készült szalmakazalazó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, **Stibor-féle** körfürészeit, **Milleneumi kaszáló- és arató-gépeit**,

továbbá **SACK-féle** ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KARKOS és TÁRSA

ezelőtt HORVÁTH ANTAL
DÉLIGYÜMÖLCS ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS
SZABADKA RUDICS-UTCZA 10. SZ.

Ajánlunk minden fajtájú déli gyümölcsöt u. m. Mandarinokat, narancsot, citromot, francia csemege mandolát, paradíót, mogyorót, boszniai valamint bordeauxi aszalt szilvát.

Halnműekből, russlikát, sprottnit, angolnát, ajokát, tengeri pisztrángot, ajoka gyűrűket, olajban és caviárt.

Husneműekből prágai sonkát és császárhust, nyersen és kifőzve, mortadellát di Bolgnia, veronai szalámit, továbbá minden fajtájú theát, theasüteményt, görcei gyümölcsöt stb. stb.

Egyttal bátorkodunk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy bankettekhez, házimulatságokhoz stb. stb. gardinotok, valamint olasz salátát a legolcsóbb árak mellett, s a legizlésesebb, valamint elegánsan arangirozva a házhöz szállítunk.

Minél számosabb megbízásért esedezünk
74 26-50 kiváló tisztelettel

KARKOS és TÁRSA

Hazai gyártmány.

legújabbban javított, erősített magnetikus áramú villamos „Volta-Kereszt” az összes eddigi készítményeket kétszeresen felülmúló villamos erőben.

Ezen magnetikus Volta-Kereszt az egyedül, amely teljesen a természetudomány törvénye alapján van szerkesztve és alapos kipróbálása után ítélt, valóságos állandó villamos elemet képez. Az 1898. szám rajta van a keresztben és rajta van a borítékon is, rendelésnél tehát tessék csak ilyet kérni.

Volta-Kettős-Csillag.

Oly egyéneknek, kik keresztet nem hordanak csillag alakban.

Senkinek, de különösen gyenge idegű és vérszegény egyéneknek egy pillanattal sem volna szabad a villamos Volta-Keresztet nélkülöznie; ez szabályozza a vérkeringést, fölfrissíti és tisztítja a vért, elűzi te álmatlanságot, elő-azozdítja az étvágyat és mdzl a testet.

„Volta-Kereszt.”

Gyermekek és fiatal nőknek

„Volta sziv.”

Ezen erősített áramú villamos Volta-Kereszt hasonlólagatlanul jobb minőségénél fogva az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja, miért is kizárólag az 1898. számmal ellátott, legújabbban javított Volta-Keresztet tessék kérni. Ezen Volta-Kereszt határozottan a legjobb idegerősítő, mely

Felújítja a vért és megújítja a testet, pedig „egészleges lélek csak egészséges testben létezhet.”

A legújabbban javított villamos Volta-Kereszt a test méréséért, de folytatva magnetikus villamosítása következtében gyógyítja a következő betegségeket:

Csúsz és rheuma, neuralgia, idegyűnőség, álmatlanság, hideg kezdek és lábak, hypochondria (dukkomorás, sápkór), asztma, merevedés, gőrcs, aranyér, gyomorbeteg, influenza, köhögés, fülgyulladás, fogfájás, histeria, felfűlések, székrekedés, köhögés, stb. stb. stb.

Már is számos elismerőlevél és hálaírat érkezett be. Ára 1 frt 80 kr., 2 frt előre beküldése mellett bérmentve, gyermekek és fiatal nők részére »Volta sziv« 1 frt 50 kr. utánvéttel 20 krral több, hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Főraktárak: **TAUSSIG J.**
Budapest, VII. Csömöri-út 23/a I. em. B.
MANNHEIM MARK ékszerésznél
Szabadkán. Bathányi-utca.

Legnagyobb nyeresemény

lejszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény

JEGYZÉKE.

nyeresemények részletes beosztása következő?

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
1	" "	30000
5	" "	25000
1	" "	20000
7	" "	15000
3	" "	10000
31	" "	5000
67	" "	3000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
30	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat húzásban sorsoltatank ki.

A második nagy magy. kir. osztályosorsjáték nem-sokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeresemény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresési esélyek tehát, amit már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet **6.- frt**
fél " " " " " **3.- " "**
negyed " " " " " **1.50 " "**
nyolcozad " " " " " **-.75 " "**

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztályosorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) **100,000, 30,000, 5000,** valamint számos **2000, 1000, 500** és **300** koronás nyereseményt nyertek főuradánknak, melyet a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos említfogva a II-ik magy. kir. osztályosorsjáték 1-ső húzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangzatosított azon többszöri figyelemztetésünkre, hogy röviddel az első osztályú húzás előtt az első osztályú sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztályú húzás előtt a bel- és külföld elárasszott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetjük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 29-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközését.

Török A. és TSA

a m. kir. szab. osztályosorsjáték
főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4/A.

GARA ÉS TÁRSA

a m. k. szabad. osztályosorsjáték főelárusítói

Budapest, Károly-körút 11.

A nagy. m. k. osztályosorsjáték első osztályának húzása május hó 11. és 12-én lesz. Ezen hat osztályból álló sorsjátéknál ismét több milliót fognak nyerni. Az első osztályú tervszerű betét

egy egész sorsjeggyért **6 frt** —
egy fél sorsjeggyért **3 frt** —
egy negyed sorsjeggyért **1 frt 50 kr.**
egy nyolcozad sorsjeggyért **75 kr.**

Rendelményeket azonnal eszközölünk.

Gara és Társa, a m. k. szab. osztályosorsjáték főelárusítói
Budapest, Károly-körút 11.

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS.

Tisztelettel van szerencsém a nagy-
érdemű közönség tudomására hozni,
miszerint a

városligeti vendéglőt

az idei évadra ismét kibéreltem s azt
teljesen jó karba hozva felszereltem.
A vendéglő megnyitása május elsején reggel
fog megkezdődni, a mely időtől kezdve
vendéglőmben minden nemű **üzletes**
ételek és hamisítatlan, tiszta italok
méréseket áron fognak kiszolgáltatni.
Az előzékeny, tiszta és pontos kiszol-
gálásért kezeskedem. Kedvező időben
zenekar fogja szórakoztatni a közön-
séget

A közönség szíves pártfogását kérve,
maradtam tisztelettel

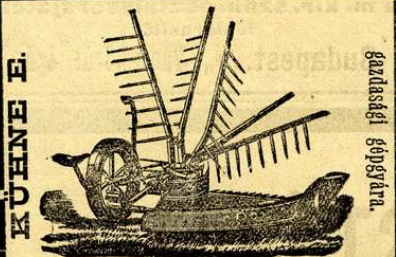
Landovits Ferencc (Franczko)
vendéglős.

Hirdetmény.

A Palics partján lévő 10 lánc
ludasi fekete szántó föld, köz-
vetlen a város földje mellett,
ahol a fürdői alá végződik, egy
vagy több — **villateleknek al-
kalmas** — parcellákban sza-
bad kézből, teher mentetlen
eladó.

Bővebb értesítést **dr. Kalmár**
Antal ügyvéd ad Szabadkán.

KÜHNE E.

gazdasági gépgyár.

OSBORNE-féle „COLUMBIA“
kéveköti gépek

1895. Szombathelyen első díj **aranyérem.**

OSBORNE-féle „COLUMBIA“

marokrakó gépek

1897. Mezőhegyesen első díj **aranyérem.**

OSBORNE-féle „COLUMBIA“

fűkaszaló gépek,

a legjobb sorvetők, ekék, boronák, rosták, konkoyozók és minden gazdasági gép legolcsóbban teljes jótállás mellett **csakis**

KÜHNE E. gazdasági gépgyárában
MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

9 es számú „Zuckerin.“

Adagtablettekben oly édesítő erővel bír, hogy

$\frac{1}{2}$ kilo cukor édességi értéke

csak 3 és fél krajczárba kerül.

Egy krajczárért 6 csésze kávét lehet megédesíteni. — Olcsóbb tablettek is kaphatók, azonban **csak kizárólagosan „ZUCKERIN“ tabletteket kérjünk.**

Kapható vegyesáru-üzletekben. — Raktárakat létesít:

DÁVID JÓZSEF, ARADON.

Ügynökségi és bizományi üzlet.

1.000,000 korona Egy millió

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad-
osztályosorsjáték
50.000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyerezem.

1.000,000
Egy millió Korona

A nyeremények következőleg vannak beosztva

Nyeremények.	Korona.
1 á	600 000
1 „	400 000
1 „	200 000
2 „	100 000
1 „	90 000
1 „	80 000
1 „	70 000
2 „	60 000
1 „	40 000
5 „	30 000
1 „	25 000
7 „	20 000
3 „	15 000
31 „	10 000
67 „	5 000
3 „	3 000
432 „	2 000
763 „	1 000
1238 „	500
90 „	300
47350 „	200, 170, 130, 100 80, 40 korona.

50.000 nyer. és 13.160,000 kor.
jutalom ért.
melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.
osztályosorsjátékban

a sorsolási program szerint **egy millió koronát**
tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb
nyeremény a játékterv 9. §. szerint: ennél fogva ezen
osztályosorsjáték nagyon előnyös nyeresési esélyeket
nyújt és pedig

100.000 **50.000**
eredeti sorsjegy **pénznyereményt**

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000
nyeremény a melléte álló jegyzékben fel van sorolva
és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután kö-
vetkező rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert
összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben ki fizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 fnt — kr.
Fél	3	—
Negyed	1	50
Nyolczad	0	75

Az összegnek postautalványon való vétele után azon-
nal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első
huzásbani érvényével. kívánatra utánvétellel is küldjük
a sorsjegyeket. Minden sorsjegyküldeményhez az ere-
deti huzási programot is megküldjük és minden huzás
után bevőkint azonnal megkapják az eredeti huzási
lajstromot.

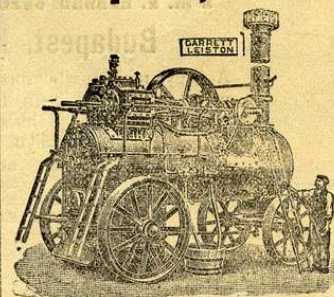
Gyakran ezeket kockázattalnak mérés vállalatokba,
amidőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kér-
deses. Ennél fogva kockázattalunk egy sorsjegy vétel-
vel aránylag oly kevés összeget, a mely által hirtelen
nagy töké nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan el-
fogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelmenyvel ne
késztünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban
mindenesetre **legkésőbb f. évi május 11-ig**
hozzánk beküldeni.

FEHÉR LAJOS és TÁRSA
a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúsolói.
Budapest, Gizella-tér 5. sz.

IFJ. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület Lipót-körút 18. sz.

Vidéken lakó szolid ügynökök keresetnek

A t. cz. vevőközönségnek szíves tudomására hozza,
hogy nagyobb kényelmükre iródját

V. ker., Lipót-körút 18. szám

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar Margitlthd kö-
zelebe) helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca
49. sz. műhelyét és az V. ker. Lipót-körút 8-10. szám
alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve, ajánlja
Garett legújabb szerkezetű compound gözmozgonyait, fél-
stabil és stabil alakban, a melyek 40% tüzelőanyag
megtakarítással dolgoznak.

Gözmozdonyokat és gőzcsepőket négyszer fordítható
acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szalmarózókkal a
nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vető-
gépeket, szeszkavágókat, réparvágókat és minden más
gazdasági gépeket.